

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.szw.nl

Contactpersoon

Onze referentie
R&P/A&V/2009/13039

Datum 16 juni 2009

Betreft Stand van zaken uitvoering Plan van Aanpak re-integratie

Op Prinsjesdag 2008 heeft u het Plan van Aanpak re-integratie ontvangen (Tweede Kamer, 28 719, nr. 60). Dit bevat een weergave van de afspraken die zijn gemaakt ter verbetering van de effectiviteit van re-integratie en het inzichtelijk maken van inspanningen in zowel het gemeentelijke als in het UWV-domein. Het Plan van Aanpak is op 20 november 2008 besproken met de Vaste Kamercommissie voor SZW (Tweede Kamer, 28 719, nr. 63). Deze brief gaat in op de huidige stand van zaken.

In het Plan van Aanpak re-integratie zijn op vijf hoofdthema's 18 acties te onderscheiden. Op alle vijf hoofdthema's (selectiviteit, vraaggerichtheid, transparantie, informatievoorziening en resultaten) zijn initiatieven genomen, waar het gaat om het invullen van de acties uit het Plan van Aanpak. Daarnaast zijn ook andere initiatieven ontplooid, wat door ons ook uitdrukkelijk is beoogd en gestimuleerd. Tegelijkertijd geldt dat er nog een weg te gaan is als het gaat om het verbeteren van de kwaliteit van re-integratie. Dit komt mede doordat een aantal initiatieven tijd nodig heeft om tot volledige ontplooiing te komen. Aan de hand van de vijf hoofdthema's geeft deze brief de stand van zaken weer. De bijlage biedt inzicht in de voortgang op elke individuele actie van het Plan van Aanpak re-integratie. Het is zaak op volle kracht door te gaan met de uitvoering hiervan.

De oplopende werkloosheid als gevolg van de economische crisis vergt grote inspanningen van allen die bij het proces van re-integratie zijn betrokken. Het noodzaakt ook tot het maken van keuzes vanwege de begrensde middelen en capaciteit. Dit betekent dat niet én degenen die recent werkloos zijn geworden én degenen die al langer naar werk zoeken intensief kunnen worden bediend. De eerste groep bestaat grotendeels uit mensen met recente werkervaring, waar vaak geen in de persoon gelegen beperkingen aanwezig zijn die werkaanvaarding verhinderen. Hun werkloosheid wordt veroorzaakt door een (tijdelijk) tekort schietende vraag naar arbeid. De inzet voor deze groep richt zich vooral op bemiddeling naar beschikbare banen. De tweede groep heeft vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Trajecten moeten vooral worden ingezet voor deze groep, omdat deze voor hen de hoogste toegevoegde waarde hebben. Juist in tijden van crisis is het van het grootste belang om voor deze groep effectieve instrumenten te blijven inzetten en de resultaten van het re-integratiebeleid voortdurend te verbeteren. De economische crisis betekent immers niet dat er van dynamiek geen sprake meer is op de arbeidsmarkt. Nog steeds ontstaan om allerlei redenen baanopeningen, zij het op een lager volumenniveau. Deze bieden kansen om opnieuw in te stromen op de arbeidsmarkt. Het is zaak deze dynamiek

te bevorderen door het aanpassingsvermogen te versterken. Met het overeengekomen pakket maatregelen op arbeidsmarktterrein waarover u eerder dit jaar bent ingelicht, beoogt het kabinet dit streven, samen met sociale partners, te realiseren.

Datum

16 juni 2009

Onze referentie

R&P/A&V/2009/13039

Proces

Bij het uitwerken van het Plan van Aanpak re-integratie is in de afgelopen periode op constructieve wijze samengewerkt door de verschillende daarbij betrokken partijen (SZW, VNG, UWV, Divosa en gemeenten). SZW en VNG hebben de bestuurlijke afspraken in het kader van het Plan van Aanpak re-integratie actief bij gemeenten onder de aandacht gebracht, bijvoorbeeld via een speciale ledenbrief van de VNG, workshops op de VNG-gemeentedagen (november 2008) en op de SZW-dagen (begin 2009). Specifiek ter versterking van het niveau waarop de uitkomsten van lokaal re-integratiebeleid behoren te worden verantwoord, organiseert de VNG ook bijeenkomsten voor gemeenteraadsleden over sturing op de WWB.

Selectiviteit

Voorop staat dat er veel mensen zijn die hulp nodig hebben om werk te vinden en daarmee een plek in de samenleving. Zonder hulp zouden vele werkzoekenden niet of pas veel later een baan hebben gevonden. Dagelijks zijn vele professionals bezig om te proberen dit onderscheid te maken. De belangrijkste beslissing die zij moeten nemen is of iemand wel of geen hulp in de vorm van een traject krijgt aangeboden en van welk instrument op welk moment voor wie het meeste resultaat mag worden verwacht.

Door de RWI is het diagnoseproces bij de intake in het re-integratieproces onder de loep genomen en zijn aanbevelingen geformuleerd¹. Het onderzoek wijst gemeenten en UWV op de noodzaak om te investeren in verdere professionalisering. Een nieuw initiatief op dit terrein is het 'Gilde'-project, waarmee een groep van gemeenten de werkwijze van werkcoaches op de werkvloer verder beoogt te professionaliseren. Dit gebeurt door hen methoden voor diagnose en de keuze van het juiste instrument aan te reiken die zich in de praktijk hebben bewezen.

Vraaggerichtheid

Als gevolg van de economische crisis neemt de arbeidsvraag af, evenwel ontstaan er nog steeds wel degelijk baanopeningen. *Vraaggerichtheid* blijft dus onverminderd van belang. Op de begin dit jaar gevormde Werkpleinen moet een soepele dienstverlening richting de klanten (zowel werkzoekenden als werkgevers) uiterlijk eind dit jaar zijn gerealiseerd. Door de inkoop van re-integratie instrumenten zoveel mogelijk te koppelen aan een concrete vacature vergroot het UWV Werkbedrijf de mate van vraaggerichtheid. De begin dit jaar gestarte Mobiliteitscentra proberen daarbij zoveel mogelijk van werk naar werk te bemiddelen.

Belangrijk bij het nog beter richting geven aan het regionale arbeidsmarktbeleid is ook het verbeteren van de regionale arbeidsmarktinformatie. Sinds mei 2009 stelt het UWV WERKbedrijf maandelijks een met sociale partners in sectoren/branches afgestemde set van regionale arbeidsmarktinformatie beschikbaar, waardoor voortdurend inzicht bestaat binnen welke sectoren er regionaal vacatures zijn.

---

¹ Raad voor Werk en Inkomen (2009) 'Diagnose bij re-integratie: Analyse en aanbevelingen'.

De RWI zal dit jaar nog twee onderzoeken publiceren die handvatten bieden voor het verder versterken van vraaggericht werken op de Werkpleinen. Het betreft een onderzoek over klantsturing en een onderzoek naar wat werkgevers nodig hebben als zij inspanningen willen plegen om moeilijke doelgroepen te plaatsen.

Datum
16 juni 2009

Onze referentie
R&P/A&V/2009/13039

Transparantie

Via de website www.interventiesnaarwerk.nl worden goede praktijkvoorbeelden van re-integratieinstrumenten en aanpakken op een gestandaardiseerde manier toegankelijk gemaakt. Dit bevordert het onderling vergelijken en verbeteren van werkwijzen en behaalde resultaten en daarmee de *transparantie*. Op initiatief van het ministerie van SZW, UWV Werkbedrijf, de gemeenten Groningen, Rotterdam en Utrecht, RWI en Boaborea hebben deze samenwerkende partijen de website opgezet. In mei 2009 stonden er circa 40 re-integratie-interventies op de website, van algemene interventies zoals work first-projecten, duurzame uitstroom uit de WWB tot specifieke interventies voor bepaalde doelgroepen of problemen.

Via het keurmerk van de Stichting Blik op Werk wordt een bijdrage geleverd aan de nagestreefde kwaliteitsverbetering van het functioneren van de re-integratiemarkt. Het keurmerk wil de kwaliteit van de re-integratiedienstverlening bevorderen met behulp van een set indicatoren die het vergelijken van de bereikte resultaten vergemakkelijkt. De eisen die het keurmerk stelt komen binnenkort overeen met die in het inkoopkader van het UWV, waardoor bedrijven die beschikken over een geldig certificaat gemakkelijker kunnen voldoen aan de entree-eisen die het UWV stelt. De VNG stimuleert gemeenten via een modelverordening de eisen van het keurmerk over te nemen bij hun eigen aanbestedingen. Het stellen van eisen aan de kwaliteit van de dienstverlening is primair een zaak tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. De (publieke) opdrachtgevers kunnen bij hun keuze van de uitvoerder het al dan niet hebben van het keurmerk van de Stichting Blik op Werk laten meewegen. Bovendien stelt UWV als opdrachtgever zelf eisen aan de partijen waarmee UWV zaken doet. Een brief van deze strekking in reactie op de motie van het Lid Strik (Eerste Kamer, 31 514) kunt u binnenkort verwachten. Met de VNG is afgesproken om na te gaan of het gebruik van het Keurmerk Blik op Werk dit jaar toeneemt en hoe de toepassing verder verstevigd kan worden.

Ter bevordering van de transparantie van de re-integratiemarkt is door SZW aan de Stichting Blik op Werk een subsidie toegekend voor het maken van een kader voor een betere vergelijkbaarheid van de resultaten die in de re-integratiemarkt worden gerealiseerd. Deze opdracht is uitgewerkt met 15 gemeenten en re-integratiebedrijven en heeft geresulteerd in een vaste set van indicatoren en definities over afspraken voor en resultaten in re-integratiecontracten. Deze zijn gepubliceerd op o.a. www.blikopwerk.nl en worden breed verspreid.

Met het zichtbaar maken van door private en publieke partijen behaalde resultaten kan via benchmarking belangrijke winst worden behaald. Op dit terrein is het in het Plan van Aanpak re-integratie genoemde initiatief van SGBO en Stimulansz gestart. Via in het kader van deze benchmark re-integratie gevormde 'leerkringen' van groepen vergelijkbare gemeenten wisselen nu ruim dertig gemeenten kennis uit met als doel door hen gehanteerde werkwijzen en daarmee behaalde resultaten op het terrein van re-integratie onderling vergelijkbaar en zichtbaar te maken. SZW en VNG hebben afgesproken erop toe te zien dat het aantal deelnemers het komende najaar (als ook de kinderziektes en aanloopproblemen van deze nieuw ontwikkelde benchmark zijn verholpen) snel

wordt uitgebreid tot 60-70, conform deelname aan al langer lopende benchmarks in dit domein.

Er zijn diverse andere initiatieven die beogen het lerende vermogen op het re-integratieterrein te vergroten, zoals b.v. de door Divosa in samenwerking met de Stichting Atlas voor Gemeenten ontwikkelde Bijstandswijzer. De dit jaar gestarte benchmarks over work first, het persoonsgebonden re-integratiebudget en over ervaringen van werkgevers met gemeentelijke loonkostensubsidies beogen het inzicht in de werking van deze instrumenten te verbeteren. Gemeenten leren van elkaar welke vormen in welke situaties voor welke mensen het meest effectief zijn.

Datum

16 juni 2009

Onze referentie

R&P/A&V/2009/13039

Informatievoorziening

Met betrekking tot de *informatievoorziening* rond de inzet en resultaten van re-integratie speelt de Statistiek Re-integratie Gemeenten (SRG) een belangrijke rol, naast de jaarverslagen en tertaalrapportages van het UWV. De SRG is de bron van statistische gegevens over de uitvoering van re-integratie(trajecten) door gemeenten. Een groot aantal gemeenten levert ten behoeve van de SRG getrouw de juiste gegevens aan. Desondanks heeft de kwaliteit van de verstrekte gegevens nog steeds niet het gewenste niveau bereikt. SZW en CBS hebben samen een rappelstrategie uitgewerkt. Gemeenten die niet tijdig en/of onvolledige gegevens aanleveren worden hierop direct aangesproken. Dit heeft eraan bijgedragen dat met betrekking tot de meest recente levering over de tweede helft van 2008 bijna alle gemeenten op tijd de data hebben aangeleverd. Ook zijn kwaliteitseisen geformuleerd waaraan gegevens tenminste dienen te voldoen. Dit neemt niet weg dat verdere verbetering van de kwaliteit nodig is. In samenspraak met betrokken partijen is een 'Kwaliteitsplan verbetering SRG' opgesteld, waarvan de komende jaren de vruchten moeten worden geplukt. De afspraken in het Plan van Aanpak Re-integratie zijn in een bestuurlijk overleg met de VNG op 14 mei jl. bevestigd.

De met ingang van 1 januari 2009 overeengekomen uitbreiding van de SRG brengt in beeld op welke re-integratiepositie werkzoekenden binnen de gemeente zich bevinden en daarmee hoe groot hun afstand is tot de arbeidsmarkt. Dit maakt inzichtelijk dat een belangrijk deel van de gemeentelijke re-integratie inspanningen niet direct gericht is op bemiddeling naar regulier werk, maar dat velen eerst een tussenstap moeten zetten alvorens hiervoor in aanmerking te komen. De soms verregaande implicaties die deze uitbreiding heeft voor gemeentelijke werkwijzen en automatisering en de gelijktijdige invoering van het Participatiebudget maken 2009 tot een overgangsjaar. Ter overbrugging tot het moment waarop een volledig beeld op basis van SRG-gegevens kan worden gevormd, zal een onderzoek van IWI worden benut. Het betreft hier een grootschalig onderzoek dat beoogt om meer inzicht te krijgen in de samenstelling van het klantenbestand van sociale diensten en UWV van mensen die langere tijd een uitkering hebben, hun afstand tot de arbeidsmarkt en de re-integratie inspanningen voor deze groep. Eind 2009 moet dit een beeld opleveren van de dienstverlening op een groot aantal Werkpleinen, wat in 2010 moet resulteren in een representatief landelijk beeld.

Naar aanleiding van de vorming van het Participatiebudget per 1 januari 2009 is door een groep van 12 gemeenten en de VNG een Participatieladder ontwikkeld en getest.² De Participatieladder is een nuttig initiatief dat nauw aansluit bij de re-

---

² Zie voor nadere informatie de website www.participatieladder.nl.

integratieposities in de SRG. De komende jaren zal de Participatieladder geleidelijk worden ingevoerd bij een toenemend aantal gemeenten. Dit biedt een perspectief voor een verdere integratie van de domeinen van werk en inkomen met die van inburgering en educatie.

Datum

16 juni 2009

Onze referentie

R&P/A&V/2009/13039

Op initiatief van Divosa is begin 2009 een brede werkgroep samengesteld, met daarin participatie van diverse gemeenten, VNG en SZW, om het inzicht in de inzet van middelen te vergroten en de resultaten van re-integratie beter zichtbaar te maken. Daarbij is een onderzoek uitgevoerd dat niet alleen laat zien aan welke instrumenten het geld is besteed maar ook dat er, naast de niet bestede middelen/reserves uit voorgaande jaren, in 2008 door gemeenten €50 miljoen meer aan re-integratie is uitgegeven dan door het Rijk daarvoor beschikbaar is gesteld.³ Met Divosa zijn afspraken gemaakt om bij het opstellen van de SZW-begroting en SZW-jaarverslag van de gegevens die Divosa verzamelt gebruik te maken en als SZW niet over te gaan tot een eigen uitvraag op dit terrein. De in november te verschijnen Divosa-monitor breidt deze informatie nog uit met gegevens over hoeveel mensen zijn bereikt met de ingezette middelen. Verder zal de monitor ook met ingang van dit jaar gaan vragen (in aansluiting op de SRG re-integratieposities en de P-laddertreden) naar de positie van de klant in relatie tot de arbeidsmarkt.

Resultaten

In het verantwoord van *resultaten* speelt artikel 47 van de SZW-begroting een belangrijke rol. Met ingang van de begroting voor 2009 is het artikel opnieuw ingericht en onderverdeeld in drie operationele doelstellingen. Deze sluiten aan bij het in het re-integratiebeleid gemaakte onderscheid tussen degenen die wel en die geen ondersteuning nodig hebben bij het vinden van werk en binnen de laatste categorie degenen die wel en die niet direct bemiddelbaar zijn naar regulier werk.

SZW wil via de beschikbaarstelling van het Handboek Meetmethoden (dat eerder aan uw Kamer is toegezonden), de website www.interventiesnaarwerk.nl en de inrichting van het Basisbestand door het CBS, dat longitudinale gegevens m.b.t. re-integratie voor effectiviteitsonderzoek beschikbaar maakt, bijdragen aan het beter verantwoord en evalueren van resultaten van re-integratie. Het Basisbestand wordt dit jaar verder ingericht en de gebruikerswaarde zal worden geoptimaliseerd op basis van testen door onderzoekers. In 2010 wordt het Basisbestand breed beschikbaar gesteld voor het doen van onderzoek. Zowel het handboek als de website zijn samen met de benchmark re-integratie door Stimulansz bij UWV en gemeenten onder de aandacht gebracht tijdens een aantal bijeenkomsten.

Verder gaat de RWI dit jaar een vervolgonderzoek doen naar effectiviteit. Het gaat om een jaaroverzicht van verschenen onderzoek en nader onderzoek naar de rol van het gehele proces rondom re-integratie.

Het in december 2008 gepubliceerde onderzoek van IWI, *Perspectief op duurzame uitstroom* (Tweede Kamer, 29 544, nr. 186), laat zien dat de grote gemeenten goede resultaten behalen t.a.v. de duurzaamheid van re-integratie. Van degenen die in het eerste kwartaal van 2006 uit de WWB zijn uitgestroomd heeft 84 procent na een jaar nog steeds een baan. Slechts 12 procent komt binnen zes

---

³ Zie het SZW-Jaarverslag, artikel 47 (Tweede Kamer, 31 924 XV, nr. 2).

maanden terug in de uitkering. Hetzelfde percentage vindt het CBS landelijk met betrekking tot de totale uitstroom in de periode januari 2004 t/m juni 2006 voor WWB, WW en niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekenden.⁴

Tot slot

Datum

16 juni 2009

Onze referentie

R&P/A&V/2009/13039

Wat betreft vragen op het terrein van re-integratie bieden via het project 'Erop af: Doen en delen!' VNG en Divosa in samenwerking met SZW concrete aanvullende ondersteuning aan gemeenten bij de uitvoering van de WWB en aanverwante regelingen. Gemeenten kunnen hier ook goede voorbeelden delen op het terrein van werk en inkomen.

Wij stellen vast dat er een blijvende inzet op de in het kader van het Plan van Aanpak re-integratie gemaakte afspraken noodzakelijk is en zullen daarbij gezamenlijk blijven optrekken met alle betrokken partijen. Wij zijn voornemens om u over de voortgang en de stand van zaken op re-integratieterrein in het voorjaar van 2010 opnieuw te informeren, in aanvulling op de informatie die tot u komt met de SZW-begroting en het SZW-jaarverslag.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J.P.H. Donner

J. Klijnsma

---

⁴ 'Meerdere keren zonder werk', *Sociaaleconomische trends*, 1^e kwartaal 2009, pp. 23-28.